

**Маркази миллии қонунгузори назди
Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон**

**Национальный центр законодательства
при Президенте Республики Таджикистан**

Қонунгузорӣ Законодательство

№ 1 (17), 2015

январь – март

Нашрияти мазкур дар ҳамкориҳои муштарак бо Барномаи «Мусоидат ба давлатдорӣ ҳуқуқӣ дар кишварҳои Осиёи Марказӣ»-и GIZ (Ҷамъияти олмонӣ оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ) нашр шудааст.

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH (Ҷамъияти олмонӣ оид ба ҳамкориҳои байналмилалӣ) барномаи мазкурро бо супориши Вазорати федералии ҳамкорӣ ва рушди Олмон (BMZ) иҷро менамояд.

Хулосаҳо, ақидаҳо ва интерпретатсияҳои дар нашрияти мазкур зикргардида мавқеи муаллифон буда, бе ягон шарт мавқеи GIZ ё BMZ-ро инъикос наменамоянд.

Шумораи маҳдуди маҷалла ба фурӯши чакана бароварда мешавад.

* * *

Данное издание публикуется совместно с Программой GIZ «Содействие правовой государственности в странах Центральной Азии».

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH (Германское общество по международному сотрудничеству) осуществляет эту программу по заказу Федерального министерства экономического сотрудничества и развития Германии (BMZ).

Приводимые в настоящем издании данные, заключения, мнения и интерпретации являются позицией авторов и никак не могут рассматриваться как отражающие позицию GIZ или BMZ.

В розничную продажу журнал поступает в ограниченном количестве.

**german
cooperation**

DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

**Сармуҳаррир
Главный редактор**

Раҳимзода Маҳмад Забир – доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор, Арбоби илм ва техникаи Тоҷикистон
доктор юридических наук, профессор, Заслуженный деятель науки и техники Таджикистана

**Ҳайати таҳририя
Редакционная коллегия**

Алимов С.Ю., доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент
доктор юридических наук, доцент
Баҳриддинзода С.Э.,
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент
(*муовини сармуҳаррир*)
кандидат юридических наук, доцент
(*заместитель главного редактора*)
Зоиров Ч.М.,
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор
доктор юридических наук, профессор
Меликов У.А.,
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ
кандидат юридических наук
Менглиев Ш.,
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор
доктор юридических наук, профессор
Муртазокулов Ч.С.,
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ
доктор юридических наук
Саидвализода Б.С.,
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ
кандидат юридических наук

Мухаррирон: Искандаров С.
Редакторы: Таиров С.С.

**Шӯрои машваратӣ
Редакционный совет**

Худоёрзода Б.Т.
Роҳбари Дастгоҳи иҷроияи Президенти ҶТ,
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент
Руководитель Исполнительного аппарата
Президента РТ, кандидат юридических наук, доцент
Давлатов Ч.М.
Ёрдамчи Президенти ҶТ оид ба масъалаҳои ҳуқуқӣ –
Намоёндаи ваколатдори Президент дар ММ ва МН
МО ҶТ
Помощник Президента РТ по правовой политике-
полномочный представитель Президента РТ
в Маджлиси Оли РТ
Юсуф Раҳмон Аҳмадзод
Прокурори генералии ҶТ
Генеральный прокурор РТ
Маҳмудзода М.А.
Раиси Суди конституционии ҶТ
профессор, академики АИ ҶТ
Председатель Конституционного суда РТ
профессор, академик АН РТ
А. Нусратулло
Раиси Суди Олии ҶТ
Председатель Верховного суда РТ
Мансурзода Н.М.
Раиси Суди Олии иқтисодии ҶТ
Председатель Высшего экономического суда РТ
Ализода З.
Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар ҶТ
доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, дотсент
Уполномоченный по правам человека в РТ
доктор юридических наук, доцент

Маҷаллаи «Қонунгузорӣ» нашрияти Маркази миллии қонунгузории назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, 17 декабри соли 2010 дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти рақами 0137/мҷ ба қайд гирифта шудааст. Дар маҷалла маводи илмӣ, илмӣ-оммавӣ, таҳлилӣ, тафсиrho ба санадҳои меъёрию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон тақризrho, саволу ҷавобrho оид ба масъалаҳои ҳуқуқ ва маводи дигари вобаста ба ҳуқуқ ва давлатдорӣ ба таъби мерасанд.

Ҷонибдори густириши гуногунандешӣ будани маҷалла маънои ҳамақидаи муаллифон будани ҳайати таҳририяро ифода намекунад. Масъулият барои интихоб ва дақиқии аснод, далелrho ва иқтибосrho бар дӯши муаллифон аст.

Ба дастнависrho, ки барои нашр пешниҳод мегарданд, тақриз дода намешавад ва ба муаллифон баргардонида намешаванд.

Ҳангоми истифодаи маводи маҷалла истинод ба сарчашма ҳатмист.

Журнал «Законодательство» – издание Национального центра законодательства при Президенте Республики Таджикистан – зарегистрирован 17 декабря 2010 года в Министерстве культуры Республики Таджикистан. Регистрационный № 0137/мч. В журнале публикуются научные, научно-популярные, аналитические статьи, комментарии к нормативным правовым актам Республики Таджикистан, рецензии, вопросы и ответы, связанные с законодательством, а также другие материалы, относящиеся к государству и праву.

Точки зрения редакционной коллегии и авторов не всегда совпадают. Ответственность за подбор, точность фактов, цитат и данных несут авторы опубликованных материалов.

Рукописи, предоставляемые для опубликования, не рецензируются и не возвращаются.

При использовании материалов настоящего издания ссылка на источник обязательна.

Назарияи ҳуқуқ	Теория права
Нематов А.Р. Министерство юстиции Республики Таджикистан и его место в реализации правотворческой политики страны.....	4
Ҳуқуқи конституционӣ	Конституционное право
Диноршоев А.М., Салоҳиддинова С.М. Гарантии обеспечения и реализации права на предпринимательскую деятельность в Республике Таджикистан.....	10
Мурадов А.М., Мурадов А.А. Конституционные основы прав человека на жизнь и здоровье в Республике Таджикистан.....	15
Ҳуқуқи ҷиноятӣ. Ҳуқуқи муҳофизати ҷиноятӣ	Уголовное право. Уголовно-процессуальное право
Ходжаева Н.Б. Понятие субъекта доказывания в уголовном судопроизводстве.....	19
Ҳуқуқи граждони. Ҳуқуқи соҳибкорӣ	Гражданское право. Предпринимательское право
Муртазоқулов Ҷ.С. Мафҳуми идоракунии шахсони ҳуқуқии корпоративӣ дар илми ҳуқуқи граждони: назария ва амалия.....	23
Раҳимзода М.З. Ҳуқуқи соҳибкорӣ: барқароршавӣ, инкишоф ва проблемаҳо.....	33
Соҳибов М.М. Тавсифи умумии мафҳум ва моҳияти «Ислоҳоти замин»: Ҷанбаҳои назариявӣ ва ҳуқуқии он.....	43
Ҳуқуқи байналхалқӣ	Международное право
Раҷабов М.Н. Иҷтимоии XVI Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ташаккули қонунгузорӣ дар бораи гурезаҳо.....	52
Ҷошуфов А.Х. Ограничение прав и свобод человека при чрезвычайном положении: сравнительный анализ норм Конституции Таджикистана и международных стандартов по правам человека.....	57
Минбари олимони ҷавон	Трибуна молодых ученых
Азизов И. Шартномаи кафолати бонкӣ ҳамчун воситаи таъмини иҷрои уҳдадорӣ.....	61
Таҳлили қонунгузорӣ	Анализ законодательства
Меликов У.А. Доир ба баъзе масъалаҳои таҳлилӣ дар Кодекси оилаи Ҷумҳурии Тоҷикистон: таҳлили муқоисавӣ.....	65
Таҷрибаи хориҷа	Зарубежный опыт
Ғаббасов А.Б. Административная юстиция: история и перспективы.....	74
Таҷрибаи судӣ	Судебная практика
Ҷамъбасти таҷрибаи судии баррасии парвандаҳои оилавӣ оид ба муносибатҳои ҳуқуқи мерос, ки дар соли 2013 аз ҷониби судҳои ҷумҳурӣ баррасӣ гардидаанд.....	85
Тафсири	Комментарии
Тафсири Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ».....	94
Навигарихо дар қонунгузорӣ	Новое в законодательстве
Навигарихо дар қонунгузорӣ дар соҳаи граждони, соҳибкорӣ ва оилавӣ.....	120
Навигарихо дар қонунгузорӣ дар соҳаи кишоварзӣ, истифодаи сарватҳои табиӣ ва ҳифзи муҳити зист.....	122
Навигарихо дар қонунгузорӣ дар соҳаи меҳнат, муҳоҷират ва иҷтимоӣ.....	123
Навигарихо дар қонунгузорӣ дар соҳаи молия, андозу гумрук ва фаъолияти бонкӣ.....	125
Навигарихо дар қонунгузорӣ дар соҳаи сохтори давлатӣ, мақомоти судӣ ва ҳифзи ҳуқуқ.....	127
Навигарихо дар қонунгузорӣ дар соҳаи ҳуқуқи байналмилалӣ.....	132
Иттилоот	Сообщения
Имомов А. Академик С. А. Раҷабов и его весомый вклад в развитии общественно-политической и юридической науки.....	133
Ҳисоботи Маркази миллии қонунгузории назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли 2014.....	143
Маркази миллии қонунгузории назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон – Бехтарин тарғибгари забон!.....	149
Мурочиат ба муаллифони.....	150